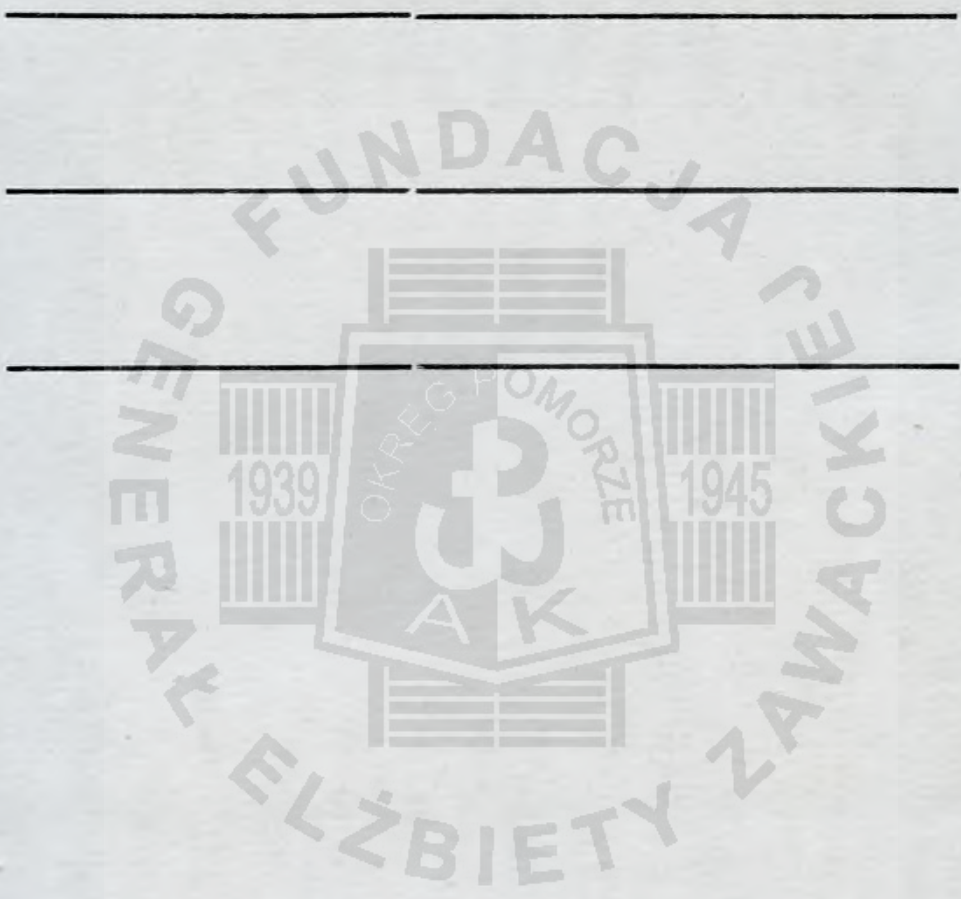

4. Rejestracja opiewa 2015

LWP

broń rd

WANAT Maria (od 1937r)
zd Lodenecka

1895/WSK
1

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — 1895/1284

WYSTAT Mienia (od 1937r)

2 d Ładeneckae

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa —

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora ✓ K.4 s.8

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja ✓

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie —

I/3 Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora

Ankieta opracowana przez Irenę Królakowską z W-uy z 1967r.
(21 pytań skierowanych do kobiet - żołnierzy I i II Armii WP) w celu
poznania ich losów po wojnie. Ankieta wypełniona własnoręcznie

Wanat Maria dołączając szerszy opis do pytania 2
Historia w jakich odbyła się start zginęła po zdemobilizowaniu,
podpis własnoręczny b.d.

Złkopis oryg. K. 4, s. 1-8 (z zabezpieczeniem)

Irena Królikowska
Warszawa 10, ul. Sempołowskiej 3 m.25.

Warszawa, dnia1967r.

A N K I E T A

Zamierzam napisać pracę o losach kombatantek po wojnie. Jako jedna spośród Was, pragnę poznać historię Waszego życia, która pomoże mi zbadać wpływ służby wojskowej kobiet na ich późniejszą pozycję w społeczeństwie i rodzinie. Proszę więc uprzejmie o szczerą odpowiedź na postawione niżej pytania, ewentualnie dołączenie na osobnej kartce swego życiorysu. Jeżeli pragniecie pozostać nieznane, ankiety można nie podpisywać lub podać tylko wybrany pseudonim. Mile widziane wszelkie zdjęcia, które po wykorzystaniu, na życzenie adresatki, mogą być zwrócone. *Tajni kci*

Z góry dziękuję za współpracę.

1. Po demobilizacji osiedliłaś się: / odpowiednie podkreśl/
w mieście stołecznym,
w mieście wojewódzkim,
w mieście powiatowym,
w małym miasteczku,
na wsi,
w osiedlu.

Dlaczego:

2. Opisz pokrótce warunki, w jakich odbywał się Twój start życiowy po zdemobilizowaniu:

3. Start ten wydatnie ułatwiła Ci : rodzina,
przyjaciele,
państwo,
społeczeństwo,
instytucje społeczne,
radziłaś sobie całkowicie samodzielnie. /odpowiednie podkreśl/

4. Czy rozpoczęłaś naukę po zdemobilizowaniu:
tak,
nie.
Jeżeli tak , to dlaczego uważałaś to za konieczne:

5. Rozpoczęłaś naukę - doksztalcanie się:
- już w roku 1945,
- kilka lat później, /kiedy/
- kilkanaście lat później,
- wcale nie uczyłaś się.

~~6. Jeśli rozpoczęłaś naukę, to czy:
- ukończyłaś szkołę podstawową,
- " " zawodową,
- " " . średnią ogólnokształcącą, 1945
- " " " zawodową,
- wyższą.~~

~~7. Co zdecydowało o takim wyborze:~~

Jeżeli przerwałaś naukę, to podaj przyczyny tej decyzji / ile klas ukończyłaś:

~~8. Podaj zawód , w jakim pracujesz:~~

a/ Ile zarabiasz / jakie masz gospodarstwo/ :

rolnik, gospodyni domowa

b/ Jakie posiadasz mieszkanie:

M-3

c/ Czy posiadasz: Telefon,
radio,
telewizor,
adapter,
pralke,
lodówkę,
odkurzacz,
inne;

9. Czy lubisz swoją pracę: tak.
nie.

Dlaczego tak jest?

Urodziłam się na wsi.
Rodzice mieli gospodarstwo i od matki dostałam
ministerstwo pracy i pomagać im. W ten sposób przyjechałam
mnie do tej pracy

10. Czy fakt, że byłeś żołnierzem:
- ułatwiał Ci - załatwianie spraw osobistych w urzędach,
 - otrzymanie pracy,
 - dostanie się do szkoły,
 - otrzymanie mieszkania,
 - awans w pracy,
 - nie miał żadnego wpływu, a czasem i utrudniał
 - utrudniał,
 - nie przyznawałaś się do tego.

Podaj ciekawsze przykłady ilustrujące powyższą odpowiedź:

Po oświeceniu mnie w Państwowym ja z moim
jak i inni zdemobilizowani i interesie państwowym
współnie należą do nas i tym samym
nie byli żołnierzami. A jeszcze w czasie wojny
obiecujemy nam różne udogodnienia. Sprawa oparta jest
o Warszawę skąd przyjechał gen. Popławski przypominał
niektórym warunkom o prawach byłych żołnierzy.
W ostateczności proponowano nam wiele z naszymi obrotami

11. Czy służba wojskowa wyrobiła w Tobie:
- poczucie własnej godności:	Tak,	nie.
- odwagę:	<u>tak.</u>	nie.
- wytrwałość w dążeniu do celu:	tak,	nie.

Czy możesz poprzeć to jakimiś przykładami:

Idąc załatwiać jakąś sprawę w urzędach
stanię pewnie i odważnie przy całym
nie pełnoprawnym właścicielu i obywatelu
Polski ludowej bo spełniam wobec mojej
mojej obowiązki patriotyczny.

12. Czy jesteś zadowolona ze swych osiągnięć: - osobistych tak, nie.
- zawodowych tak, nie.
- społecznych tak, nie.
- naukowych tak, nie.
- małżeńskich tak, nie.
- towarzyskich tak, nie.

13. Czy utrzymujesz więź z kombatantkami :
Tak, nie.

Dlaczego:

z powodu braku czasu.

14. Opisz swoje osiągnięcia w pracy:

15. Napisz, kiedy wyszłaś zamaż, czy małżeństwo jest udane, ile masz dzieci, w jakim wieku:

Wyszłam za mąż w 1937 r. z mowem inżynierem zgodności. Byliśmy wredzi razem na Kubie, w wojsku i obecnie wspólnie gospodarujemy. Mam 1 dziecko (syn)

16. Podaj, gdzie ucą się /uczyły się / Twoje dzieci:

studium we Wrocławiu w Państwowym Średniej Szkole Muzycznej.

- Jak kierowaś ich losami:

Pragnęłam aby tylko się uczył żeby kiedyś został lekarzem i innym mi ja.

- Czy nie zawiodły pokładanych w nich nadziei:

Jak dotychczas to nie zawiodł.

17. Czy Twoja rodzina szczyli się tym, że byłeś żołnierzem:

- tak, bardzo,
- tak,
- jest obojętna,
- nie.

Zilustruj to przykładami:

Moja rodzina uważa mnie za bardzo dzielny i mądry kobietę i jest dumna z tego że walczyła z wrogiem i mój mąż również jest bardzo dumny. że m walczyła razem z nim.

18. Czy swoją przeszłość żołnierską wspominasz z przyjemnością, czy z niechęcią:

Dlaczego tak jest:

Swoją przeszłość żołnierską wspominałam z wielką przyjemnością bo cieszyłam się że wróciłam do swego kraju w którym jestem już spokojnie.

a/ czy uważasz, że służba wojskowa wpłynęła ujemnie na Twoją kobiecość?

Podaj przykłady:

tak ujemnie namnie wpłynęła
Kto wojsko dobrze ocenia ten i to bęte
również ocenia wojskową. a kto wojsko nie ceni ten bardziej i kobietę wojskową postręda w najgor
suy sposoib

b/ czy uważasz, że służba wojskowa dała Ci jakieś szanse życiowe?

Podaj przykłady:

Cruję się aby watelem petnyne
prawa i jestem bardzo odważna
i nie rozstracham się niczego gdy coś ratatwiera

c/ czy ktoś Ci wytykał w sposób przykry okres służby wojskowej?

Podaj przykłady:

Obwisiem się ludzkie ktawry są obug zikobreta
wojskowa jest odważna i mądra. et na naszym
wroscie jest jeden taki Murzyn ze kowiete
wojskową to uważa. na moją pracę naswiecie
maku do niego wielki ról jak go widzę to odro
- ze przypomnia najgorsze 8

19. Czy Twoja córka /dzisiejsza młodzież/ byłaby, Twoim zdaniem, zdolna pójść w Twoje ślady, gdyby zaszła tego potrzeba?

20. Podaj:

a/ Ile miałś lat w chwili mobilizacji:

W chwili mobilizacji miałem 24 lata

b/ Jakie miałś wykształcenie?

5 klas 5 klas szkoły podstawowej

c/ Gdzie mieszkałeś przed wojną:

- miasto stołeczne,
- miasto wojewódzkie,
- miasto powiatowe,
- miasteczko,
- wieś.
- osiedle.

d/Gdzie mieszkałeś przed mobilizacją?

Sykttykar Komii A5SR
ZSRR

e/ Gdzie pracowałeś?

Fabryka cegły

f/ W jakim stopniu wojskowym opuściłeś wojsko?

starszy strzelec

g/ Jakie otrzymałeś odznaczenia i kiedy?

nie otrzymałem

21. Czy chciałabyś coś jeszcze od siebie dodać:

Jeszcze raz dziękuję Ci za udzielenie pomocy w tej pracy.

1) Po rolemobilizowaniu osiedliłam się na wsi Pastuchów
pow. Świdnica wój. Wrocławskiego rekochemu niezmiernie
i dręta na niej pracować. My start życiowy ~~to~~ zaczął
się ~~tu~~ bardzo szybko. Zostałam rolemobilizowana
28 października 1945 po odejściu z wojska wyposażona
w małe parę sztuk nie miałam pojęcia, co poczę
z sobą i z temi pieniędzmi nie mając nikogo bliskiego
męża, którego miałam być jeszcze w wojsku więc poje-
chałam do niego tutaj się u niego cały miesiąc warunki
były okropne bo byłam w odmiennym stanie niż było
w jesieni gdzie spać mogłam tylko na jednej rurce
którą strzymywał z kuchnią wojskową. W grudniu 1945
dowodzą powiechnął mi również koczowniczym opuszczenie
ze nie mogły być razem z mężczyzną. Ja z kolei
zostałam mężem i pojechałam na rękami odkrywane
i gdzie obecnie mieszkuję. Tutaj się między ludźmi
czekałam na męża 6 grudnia mogłam zostać rolemobilizowaną
i przyjechałam do domu była ostra zima, ja nie miałam
nie ciepłego przeobrażenia strasnie. Osiedliliśmy się w małym
domku bogatsze domy były już osiedlone przez ludzi z central-
nej Polski i co lepsze było już rozete. Został się ten mój małże-
ński dom i w nim 6 osób mężczyzn i prosiliśmy byśmy zostali
u nich i mieszkaliśmy raz aż do wysiedlenia ich 1946 rok
18 maja urodził się nasz syn po 3 dniach ciężko zachorował
nie mając ani mleka a mi nie dojeżdżania, w dodatku pieniądze
aby coś kupić może był ostabiony bo był ciężko rannym
na froncie miał lewe ramię przesłone, odczuwał
bóle serca zupełnie był niezdolny do pracy więc potrzebo-
wał mojej pomocy kiedy ja zachorowałam przepadło wszystko
stałaliśmy wszyscy trzej na lekarza nie było pieniędzy.
Dziecko stało dzień i noc nie było mleka a mi chleba.
może zabawił syna swoim odleśnieniem i wywalony na
froncie, ale syn tego nie rozumiał. Ja miałam dobrać
przyjaciółkę futura wiadomości mojej niedź porywca mi kore

2) do wykarmienia nas na druczek ma miatau nawet
pieluski. miemiatam. na stare ciuchy mleko i przerabiau je
synowi. 1946 po zimwach rebrali smę zboze; kupili smę krowę
ktura sturyta jako sitya pouggowa; mle tesa mi byto; ja chora; męż
ciągmyli smę w pole wuzek na kturym sudaat syn eraser
zta pata nos bura w polu w rcali smę mokrę jak wliaki
wzoga; na rime mi byto ze skiau spitywata wola kwiatkami
wolenie koty sat wiatu 1947 po zimwach kupili smę drugę krowę
i konia; i woga; sobie ubogi stroj do coty rok choduli smę jak
zotniere w mundurach. 1948 muez przyszedł trochę do lepszego
zdrowia a ja choruję dalej pismy pte ezbiteo zarobione wy daję
na lekarzy. 1949 w jesieni zawięzta się sputdril produkcjnie
muez wstepuje ra ertotka i prauje jako grupowy ja do pra-
cy me i ob bonie miatau zdrowia; ale niht mi arermyt
nawet sprowadzili teatr z wroctawia; i omnie spiewali; i tardo
mna ty pomizyli. ja przesza komisję lekarską; wy tartau
im ody ze jestem mi adolno. do pracy. muezowi stale dokun-
- eroli ze ma leniu w domu musiat wystepic ze sputdrilu
bo ludie dobijeli nas stowami; obecnie gospodarujemy
i indywidualnie ja wyjezdrau do senatorjiu; i tak się
podlerrau a muez ma silny asmg potym raniemiu zwojny
renty nam zardnemu nie daję a zdrowia duzo na wojne
porępadto syn się dalej uory jest na studiach. I tako wielkim skniei
zakonerau muj start zyciowy po zdemobilizowaniu na ziemie ok
obyskanyc. proszę mi napisac czy muj zyciowy s nadaję
się do czego jak mogtau tak ankie te wypitnideu; i swój
zyciowy napisatam; uniesztau się barobio ze chce jedma orota
zainteresowata się zyciem kobiety wojskowej.

Prositatym kolezankę do siebie w oosione bo terar
mau zupetnie lepiej proszę bardzo mi napisac.

Mama. Wauat
do Zofarenia

448

1895

L6P

WATAT Plana

z d. Ladenecka

(1) Wypisy ze źródeł
niezmiarkowane listy informacyjne

i

T. 1895/Wsk

LGP

WAMAT Maria

z d. Zadenicka

W chwili mobilizacji miała 14 lat, mieszkała na wsi
Syktyfkar Komi ASSR (ZSRR) Pracowała u fabryce cegły
Miała ukończone 5 klas szkoły podstawowej W Wojsku służyła
marcu 2 sierpnia. Zdemobilizowana 28 X 1945, jako starszy
strzelec. Osiedliła się na wsi Pastuchów pow. Świdwiec
woj. dolnośląskie. W 1946 r. urodziła syna. Swoją przeszłość
zotawerską wspierała z przyjemnością

zob. Ankieta, T. 1895/Wsk

A. Roj 2015

WARTY MARIA

